

Öğretmen Adaylarının Cinsellik Konusundaki Tutumlarının Cinsiyet ve Cinsel Deneyimlerine Göre İncelenmesi*

Ümit DENİZ**
Aysel TÜFEKCI***
Ömer Rıfkı ÖNDER****

Özet

Öğretmen adaylarının cinsellik konusundaki tutumlarının cinsiyet ve cinsel deneyim değişkenlerine göre incelenmesi amacı ile yapılan araştırma, tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Çalışmanın evrenini Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesinde okuyan lisans öğrencileri oluşturmuştur. 1407 öğretmen adayının katıldığı çalışmada veriler, araştırmacılar tarafından hazırlanan anket aracılığı ile toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde öncelikle betimsel istatistiklerden yararlanılmıştır. Öğretmen adaylarının cinsellikle ilgili tutumlara ilişkin görüşlerinin cinsiyetlerine ve cinsel deneyimlerine göre istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığı ki-kare testi ile sınıanmıştır. Cinsellikle ilgili tutumlara ilişkin birçok görüşün cinsiyet ve cinsel deneyim değişkeni ile ilişkili olduğu saptanmıştır. Kız öğretmen adaylarının cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar ile ilgili tutum ve görüşlerde istatistiksel olarak da anlamlılık yaratacak düzeyde doğru görüşü benimsedikleri saptanmıştır. Evlilik öncesi erkeklerin cinsel ilişki kurmasını erkek öğretmen adayları daha çok uygun bulmuşlar, cinsellik konusunda konuşma ve kızklık zararının önemli olma durumunu da erkekler istatistiksel olarak da anlamlı olacak şekilde daha çok belirtmişlerdir.

Anahtar Sözcükler: Cinsel bilgi, cinsel davranışlar, cinsel tutumlar, cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar, cinsel gelişim, öğretmen adayları.

A Study into the Attitudes of Candidate Teachers over Sexuality in Terms of Sex and Their Sexual Experience

Abstract

The current study which was carried out to investigate the attitudes of candidate teachers over sexuality in terms of sex and their sexual experience is a descriptive survey. The population of the study comprised of undergraduate students attending to Gazi University, Faculty of Education. In the study that was carried out with the participation of 1407 candidate students, data was collected through a questionnaire prepared by the researchers. Descriptive statistics were used to analyze the data. Whether the views of candidate teachers over the attitudes with regard to sexuality in terms of sex and their sexual experience was statistically significant was tested through chi-square. It was found that a great many views over the attitudes with regard to sexuality were related to sexuality and sexual experience variable. It was also found that female candidates of teachers adopted a true idea in their attitudes and views with regard to sexually transmitted diseases at a significant level. Male candidates of teachers found having a sexual relation before marriage more suitable and again male candidates indicated the status of talking about sexuality and the importance of hymen more at a statistically significant level.

Key Words: Sexual knowledge, sexual behaviors, sexual attitudes, sexually transmitted diseases (STI), sexual development, candidate teachers

---

* Bu makale, Gazi Üniversitesi Rektörlüğü Bilimsel Araştırma Projeleri kapsamında yapılan “Öğretmen Adaylarının Cinsel Bilgi, Tutum ve Davranışları” adlı projeden üretilmiştir.

** Doç. Dr., Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi, sea_edu2003@yahoo.com

*** Yrd. Doç. Dr., Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi.

**** Doç. Dr., Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Giriş

Cinsiyet, bireyin kadın ya da erkek olarak gösterdiği genetik, fizyolojik ve biyolojik özelliklerdir. Toplumun kadın ve erkek olarak bireye yönelik algısı ve beklentisi ise toplumsal cinsiyet olarak adlandırılmaktadır. Kadın ve erkeğin sosyal olarak belirlenen rollerini ve sorumluluklarını anlatır (Sağlık Bakanlığı, 2005).

Yaşam boyu süren cinsellik, cinsel yönelim ve davranışlar ile kendilik kavramının bütünleşmesidir (Brown, 2000). Bireyin içinde büyüdüğü ailenin ve toplumun değer yargıları, kültürü, medya, din, ekonomik, politik çevre ve biyolojik yapı gibi birçok faktörden etkilenir. Bu faktörlerin etkisi ile cinsel kimlik, cinsel özdeşim, cinsiyet rolleri, cinsel yönelim, cinsel tutum ve davranışlar şekillenir (Kaplan ve Sadock 2004; Sağlık Bakanlığı, 2005).

Günümüzde birçok faktörün etkisiyle, cinsel davranışların erken yaşlarda başladığı bilinmektedir. Erken başlayan cinsel yaşam, yetersiz bilgi, deneyim ve henüz olgunlaşmamış tutum ve davranışlar nedeni ile çocukları ve gençleri risk altında bırakmaktadır (World Health Organization, 1993; Graber, Brooks-Gunn, Galen, 1998). Bu riskler toplumsal baskı, cinsel istismar, istenmeyen gebelikler ve düşükler, cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar, madde bağımlılığı, paralı seks, şiddet olarak belirtilebilir (Oswalt, Cameron, Koob, 2005; Sağlık Bakanlığı, 2005). Cinsel yolla bulaşan hastalıklar en sık 20-24 yaş grubunda görülmektedir. Bu grubu sırası ile 15-19 ve 25-29 yaş grubu izlemektedir. 15-19 yaş grubunda cinsel yolla bulaşan hastalıkların kızlarda daha yaygın olduğu belirtilmektedir (Lerner ve Galambos, 1998). Ayrıca gençler, içinde yaşadıkları kültür ve koşullara göre farklı düzeylerde etkilenmektedir. Örneğin evlilik öncesi cinsel ilişki yaşama konusunda, birçok ülkede erkeklere daha hoşgörülü yaklaşılabilir (Orçun, Aras, Açık, 2003).

Çocukların ve gençlerin diğer konularda olduğu gibi cinsellik konusunda istedik davranışlar geliştirmesi ve birçok riskli durumdan korunabilmesi için de bilgi sahibi olmaları gerekmektedir. Bireylerin bu konularda bilgilendirilmeleri ve eğitilmeleri yaşlarına uygun olarak erken çocuklukta başlar ve hayatın her aşamasında devam eder. Bu eğitim, cinsel gelişim, üreme sağlığı, kişilerarası ilişkiler, şefkat, yakınlık, vücut imajı, toplumsal cinsiyet rolleri gibi konuları içeren biyolojik, sosyokültürel, psikolojik boyutları kapsar ve bilgi, beceri ve tutum kazandırmayı hedefler (Bulut ve diğer. 2003).

Cinsel eğitimin ilk sorumlusu ailedir. Aile diğer konularda olduğu gibi cinsellik konusunda da çocuğa bilgi, beceri ve tutum kazandırmalıdır. Ancak birçok toplumda aileler çocuklarının cinselliği öğrenmelerini istememekte ya da istenmedik şekilde öğrenmelerine neden olabilmektedir. Bu eksik ya da yanlışlar, yaşam boyu yoğun ilgi duyulan cinsellik konusunda çocukları medya, arkadaş gibi diğer kaynaklara sürükleyebilmektedir. Bu kaynaklar yanlış olabilmekte, çocuk ve ergenlerin gelişimlerini olumsuz etkileyebilmektedir. Bu nedenlerle bu eğitimin aileden sonra profesyonel bir şekilde okullarda sürmesi dünyada benimsenen bir yaklaşım olmuştur (Bulut ve diğer. 2003; Oswalt ve diğer. 2005).

Ülkemizde ve Dünya'da ergen, genç ve yetişkinlerin cinsel bilgi, tutum ve davranışlarını araştıran birçok araştırma bulunmaktadır. Öğretmen adayları ile de yapılmış birçok çalışmaya rastlanmaktadır. Ancak bu konuda, ülkemizde en büyük eğitim fakültesi niteliğinde olan Gazi Eğitim Fakültesi öğretmen adayları ile yapılmış çalışmaların olmaması dikkat çekmektedir. Öğretmenlerin, öğrencilerini akademik olarak yetiştirmenin yanı sıra, onlara gelişimsel birçok konuda rehber olma, iyi şekilde hayata hazırlanmalarında temel kaynak olma sorumlulukları da vardır. Bu nedenlerle, öğretmen yetiştirme programlarında öğretmen adaylarının kendilerini cinsellik eğitiminde yeterli ve rahat hissetmeleri için fırsatlar yaratılması ve yeterli bilgiye sahip olmaları gerektiği birçok çalışmada vurgulanmaktadır.

Yöntem

Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı, öğretmen adaylarının cinsellik konusundaki tutumlarının cinsiyet ve cinsel deneyim değişkenlerine göre incelenmesidir.

Araştırmanın Deseni

Bu çalışma, tarama modelinde betimsel bir araştırmadır. Tarama modeli, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır (Arseven, 2001; Karasar, 2002).

Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini; Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesinde 2011-2012 öğretim yılında öğrenim görmekte olan lisans öğrencilerinin tümü oluşturmuştur. Araştırmanın örneklemini ise, toplam 11 Anabilim Dalından rastgele seçilen toplam 1407 öğrenci (evrenin %15'i) oluşturmuştur.

Verilerin Toplanması

Araştırma verileri araştırmacılar tarafından hazırlanan anket aracılığı ile toplanmıştır. “Öğretmen adaylarının cinsel bilgi, tutum ve davranışları” adlı projede kullanılmak üzere hazırlanan ankette, cinsel bilgi, tutum ve davranışları belirlemeye yönelik toplam 67 soruya yer verilmiştir. Anket 7 uzman görüşüne sunulmuştur. Uzman görüşüne göre yapılan düzenlemelerden sonra pilot uygulama yapılmıştır. Pilot uygulama Gazi Eğitim Fakültesinde eğitim gören ve araştırmaya alınmayan toplam 50 öğrenci ile yapılmıştır. Pilot uygulama sonucunda elde edilen bulgular doğrultusunda, ankete son şekli verilmiştir.

Verilerin Değerlendirilmesi

Araştırma verileri öncelikle betimsel istatistiksel yöntemler kullanılarak değerlendirilmiştir. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının cinsellik ile ilgili tutum ve görüşlerinin, frekans ve yüzdeleri belirlenmiştir. Bu görüşlerin, cinsiyet ve cinsel deneyime göre istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığı da ki-kare testi ile sınanmıştır. Örneklemi oluşturan öğretmen adayı sayısı 1407 olmasına karşın bazı sorulara bazı öğretmen adaylarının yanıt vermemesi nedeni ile bu sayı bazı tutum ve görüşlerde daha az olarak saptanmıştır. Bu makalede, proje verilerini toplamak amacı ile doldurulan anketteki toplam on beş sorudan elde edilen veriler kullanılmış ve sadece istatistiksel olarak anlamlı olanlar tablolara yansıtılmıştır.

Bulgular ve Tartışma

Öğretmen adaylarının cinsellik konusundaki tutumlarının cinsiyet ve cinsel deneyimlerine göre incelenmesi amacı ile yapılan çalışmanın bulguları Tablo 1, 2 ve 3'te sunulmuştur.

Tablo 1. Öğretmen Adaylarının Cinsel Yolla Bulaşan Hastalıklar ile İlgili Tutum ve Görüşlerinin Cinsiyete Göre Dağılımı

Görüşler		Cinsiyet				χ^2 p
		Kız		Erkek		
		f	%	f	%	
Cinsel yolla bulaşan bir hastalığım olsaydı test yaptırmadan da bilirdim	Katılmıyorum	889	84,2	252	75,4	13,171 ,000
	Kararsızım	167	15,8	82	24,6	
	Toplam	1056	100,0	334	100,0	
Cinsel yolla bulaşan hastalığımın olup olmadığını bilmeme gerek yok çünkü varsa yapılabilecek bir şey yok	Katılmıyorum	953	90,3	279	83,8	10,878 ,001
	Kararsızım	102	9,7	54	16,2	
	Toplam	1055	100,0	333	100,0	
Cinsel ilişkide bulunduğum kişinin cinsel yolla bulaşan bir hastalığı olsa bana söylemese bile anlarım	Katılmıyorum	941	89,3	271	81,4	14,315 ,000
	Kararsızım	113	10,7	62	18,6	
	Toplam	1054	100,0	333	100,0	

Öğretmen adaylarının cinsel yolla bulaşan hastalıklar ile ilgili tutum ve görüşlerinin cinsiyete göre dağılımı Tablo 1'de görülmektedir. “Cinsel yolla bulaşan bir hastalığım olsaydı, test yaptırmadan da bilirdim” ifadesine kızların %84,2'si, erkeklerin %75,4'ü “Katılmıyorum” yanıtını vermişler, diğerleri kararsız olduğunu belirtmişlerdir. Anket formunda “Katılıyorum” seçeneğine de yer verilmiştir ancak işaretlenmediği için tablolarda sunulmamıştır.

“Cinsel yolla bulaşan hastalığımın olup olmadığını bilmeme gerek yok, çünkü varsa yapılabilecek bir şey yok” tutum ifadesine kızların % 90,3'ü, erkeklerin ise % 83,8'i katılmadığını diğerleri ise kararsız olduğunu savunmuşlardır.

“Cinsel ilişkide bulunduğum kişinin cinsel yolla bulaşan bir hastalığı olsa bana söylemese bile anlarım” tutum ifadesine kızların % 89,3'ünün, erkeklerin % 81,4'ünün “Katılmıyorum” yanıtını verdiği, diğerlerinin ise kararsız olduğu belirlenmiştir. Kızlarla erkekler arasında bu tutum ifadelerine verilen yanıtlar açısından istatistiksel olarak fark önemlidir.

Öğretmen adaylarının bu bilgilere sahip olarak hem kendilerini birçok problemden korumaları, hem de öğrencilerine rehberlik etmelerinin, tüm topluma kazandırılması gereken temel yaşam becerileri açısından önemli katkılar sağlayacağı söylenebilir. Bu nedenle öğretmen adaylarının cevaplarında “Kararsızım” ifadesinin yer alması ya da bu soruları cevapsız bırakmaları, bu konuda tüm öğretmen adaylarının yeterli bilgiye sahip olmadığını düşündürmektedir. Tüm öğretmen adaylarının bu görüşlere “Katılmıyorum” cevabı ile yaklaşması en istendik durumdur. Öğretmenlerin herhangi bir konuda sahip olduğu tutumlar öğrencilerini etkiler. Birçok konuda çocuk ya da öğrenciye yaklaşım konusunda çoğu öğretmenin değil tüm öğretmenlerin doğru yaklaşımı gerekir.

Tablo 2. Öğretmen Adaylarının Cinsel İlişki ile İlgili Konulardaki Tutum ve Görüşlerinin Cinsiyete Göre Dağılımı

Görüşler		Cinsiyet				χ^2
		Kız		Erkek		
		f	%	f	%	p
Evlilik öncesi erkeklerin cinsel ilişki kurması uygun mudur?	Evet	209	22,1	114	39,1	30,030
	Hayır	803	77,9	205	60,9	,000
	Toplam	1012	100,0	319	100,0	
Başkaları ile cinsellik hakkında rahat konuşur musunuz?	Evet	677	66,0	249	79,0	19,245
	Hayır	349	34,0	66	21,0	,000
	Toplam	1026	100,0	315	100,0	
Cinselliğin doğal bir ihtiyaç olması nedeni ile erkekler, yasal olduğu ve kendilerine/başkalarına fiziksel, psikolojik, sosyal yönden zarar vermediği sürece, istediklerinde cinsel ilişkide bulunabilirler	Katılmıyorum	560	53,5	146	44,2	8,581
	Kararsızım	487	46,5	184	55,8	,002
	Toplam	1047	100,0	330	100,0	
Evlili bir kadın kendi istemleriyle uyuşmasa bile eşinin cinsel taleplerini karşılamak zorundadır	Katılmıyorum	663	62,9	148	44,7	34,345
	Kararsızım	391	37,1	183	55,3	,000
	Toplam	1054	100,0	331	100,0	
Evlendiğinde eşler kızklık zarını önemsemeli midir?	Evet	659	65,5	240	76,4	16,119
	Hayır	347	34,5	74	23,6	,000
	Toplam	1006	100,0	314	100,0	

Tablodan da görüldüğü gibi, “Evlilik öncesi erkeklerin cinsel ilişki kurması uygun mudur?” sorusuna kız öğretmen adaylarının % 22,1’i, erkek adayların ise % 39,1’i “Evet” yanıtı vermişlerdir. Bu soruya verilen yanıtlar yönünden kızlar ile erkekler arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu tespit edilmiştir (p=0,000). Bu sonuç, öğretmen adaylarının bu konudaki tutumlarında cinsiyetlerinin etkili olduğunu ve evlilik öncesi erkeklerin cinsel ilişki kurmasını erkek adayların kızlara göre daha yüksek oranda benimsediğini göstermektedir.

Yamamoto (2006), Japon üniversitesi öğrencilerinin cinsel tutum ve davranışlarını incelediği çalışmada erkek öğrencilerin %90’ının, kız öğrencilerin ise %83’ünün evlilik öncesinde cinsel ilişkiye girmeyi düşündüklerini, erkek öğrencilerin %8’inin, kız öğrencilerin %3’ünün evlilik sonrasında evlilik dışı cinsel ilişkinin yanlış olduğunu savduklarını belirtmiştir. Bu çalışmada ise erkeklerin evlilik öncesi cinsel ilişki yaşamasını uygun bulan öğretmen adaylarının oranı oldukça düşüktür.

Wellings ve diğer. (2006), 59 ülkeden elde edilen cinsel davranış verilerini analiz ettikleri çalışmada cinsel davranışın bölge ve cinsiyete göre değişme gösterdiğini bulmuşlardır. Her ne kadar erken yaşta cinsel yaşantı yönünde dünya çapında bir eğilim olduğu doğrulanmamışsa da, evlenme yaşının giderek yükselmesi nedeniyle, evlilik öncesi cinsel yaşantı oranında küresel bir artış olduğu bulunmuştur. Bu bulgunun daha çok gelişmiş ülkelerde ve kadınlardan çok erkekler arasında kendini gösterdiği tespit edilmiştir. Tek eşliliğin küresel düzeyde egemen olduğu ancak, son bir yıl içinde birden fazla partnerle cinsel ilişki yaşamının kadınlardan çok erkeklerde ve endüstrileşmemiş ülkelerden çok endüstrileşmiş ülkelerde ortaya çıktığı görülmüştür. Her iki çalışmada da bu araştırma sonucunu destekler tarzda erkeklerin evlilik öncesi ilişki kurması ya da bu durumun uygun görülmesi erkekler arasında daha yaygındır.

“Başkaları ile cinsellik hakkında rahat konuşur musunuz?” sorusuna kız öğretmen adaylarının % 66,0’sının, erkek adayların ise %79,0’unun “Evet” yanıtını verdiği saptanmıştır. Öğretmen adaylarının bu soruya verdikleri yanıtlar cinsiyetlerine göre istatistiksel olarak anlamlıdır (p=0,000).

Bu sonuç erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre cinsellik hakkında daha rahat konuştuklarını göstermektedir. Cinsellik konusunda rahat konuşabilme konusunda kız öğretmen adaylarının oranının erkeklere göre daha az olması, toplumsal cinsiyet rolleri ile ilişkili olabilir. Bu durum, öğretmen adaylarının, kendi öğrencilerini de, programlı bir eğitim dışında, toplum kültürü ile oluşturmuş oldukları tutumlar ile etkileyebileceklerini düşündürebilir.

Cinsel rollere ilişkin önyargılar cinsellik konusundaki sosyal beklenti ve davranışlar üzerinde belirleyici bir etkiye sahiptir (Marston ve King, 2006). Gençlerin aileleriyle, öğretmenleri ile cinsellik ve diğer konularda rahatça konuşabilmeleri, olaylara eleştirel yaklaşabilmelerine ve cinsellik konusunda değerler geliştirebilmelerine katkı sağlar. Aileler cinsel eğitimden sıklıkla uzak durmaktadırlar. Mastürbasyon, homoseksüellik, cinsel haz, cinsellikle ilgili değerler, tutum oluşturma, doğru ve yanlışları konuşma gibi birçok konudan kaçınmaktadırlar (Ryan, 2000). Cinsellikle ilgili verdikleri bilgiler ise sınırlı olmaktadır. Öğrencilerin bu konularda rahatça konuşabilecekleri ve kendilerini geliştirmelerine katkı sağlayacak en doğru kaynak öğretmen olmalıdır. Öğretmenin bu konuda öğrencilerini geliştirebilmesinin temel koşulu doğru tutumlara sahip olmasıdır.

“Erkekler yasal olduğu sürece cinsel ilişkide bulunabilirler” tutum ifadesine kızların % 53,5’inin, erkeklerin % 44,2’sinin katılmadığı diğerlerinin ise kararsız olduğu saptanmıştır. Bu tutum ifadesinde cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlılık tespit edilmiştir ($p=0,002$). Bu sonuca göre kız öğretmen adaylarının erkek adaylara göre daha yüksek oranda erkeklerin yasal olduğu sürece cinsel ilişkiye girmelerine karşı oldukları söylenebilir.

“Evli bir kadın kendi istemleriyle uyuşmasa bile eşinin cinsel taleplerini karşılamak zorundadır” tutum ifadesine kızların % 62,9’u, erkeklerin % 44,7’si “Katılmıyorum” yanıtını vermişlerdir. Bu tutum ifadesine verilen yanıtlar cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlıdır ($p=0,000$). Bu sonuca göre erkek öğretmen adaylarının daha yüksek oranda evli bir kadının eşinin cinsel isteklerini karşılaması gerektiğine inandıkları söylenebilir.

“Evlenildiğinde eşler kızkılık zararını önemsemeli midir?” sorusuna kızların % 65,5’i, erkeklerin ise %76,4’ü “Evet” yanıtını vermişlerdir. Bu soruya verilen yanıtlar yönünden kızlar ile erkekler arasındaki fark istatistiksel olarak önemli bulunmuştur ($p=0,000$). Her iki cinsiyette de öğretmen adaylarının çoğunluğu, evlenildiğinde kızkılık zararının önemsenmesi gerektiğini belirtmekle birlikte, istatistiksel olarak fark yaratacak düzeyde erkeklerin daha yüksek olarak belirtmesi, bu konudaki tutumda cinsiyetin etkili olduğunu ve kızkılık zararını erkeklerin daha çok önemseydiğini göstermektedir. Tüm dünyada ilk cinsel ilişkiye başlama yaşının geciktirilmesi yönündeki çabaların, gençleri, cinsel yaşantının getireceği birçok sorundan ve enfeksiyon hastalıklarından koruyacağı düşünülmektedir. Gençlerin daha çok sosyal yaşantılara ve eğitim almaya yönlendirilmeleri, bedensel, ruhsal, sosyal açıdan daha çok olgunlaşmalarına ve kendi değerlerini oluşturarak daha sağlıklı ilişkiler kurmalarına ve daha sağlıklı sorumluluk alabilmelerine yol açacaktır. Ancak gençlerin bireysel olarak olgunlaşmaları yalnızca sosyal yaşantıya ve bireysel gelişme çabalarına bırakılmayarak, örgün eğitim kapsamında bu konularda yapılacak kasıtlı eğitimlerle de sağlanmalıdır.

Tablo 3. Öğretmen Adaylarının Cinsel İlişki ile İlgili Konulardaki Tutum ve Görüşlerinin Cinsel Deneyimlerine Göre Dağılımı

Görüşler	Cinsel deneyim					χ^2 p
		Oldu		O l m a d ı		
		f	%	f	%	
Bir kadının cinsel ilişkiden keyif alması benim değerlerime göre uygun değildir	Katılmıyorum	362	92,3	67 4	72,2	65,833 ,000
	Kararsızım	30	7,7	26 0	27,8	
	Toplam	392	100,0	93 4	100,0	
Cinselliğin doğal bir ihtiyaç olması nedeni ile kadınlar, yasal olduğu ve kendilerine/başkalarına fiziksel, psikolojik, sosyal yönden zarar vermediği sürece, istediklerinde cinsel ilişkide bulunabilirler	Katılmıyorum	169	43,0	57 1	60,9	36,090 ,000
	Kararsızım	224	57,0	36 6	39,1	
	Toplam	393	100,0	93 7	100,0	
Evlilik öncesi erkeklerin cinsel ilişki kurması uygun mudur?	Evet	214	56,5	12 8	43,5	252,85 6 ,000
	Hayır	165	43,5	79 8	86,2	
	Toplam	379	100,0	92 6	100,0	
Evlilik öncesi kadınların cinsel ilişki kurması uygun mudur?	Evet	112	29,7	42 8	4,5	163,34 2 ,000
	Hayır	265	70,3	88 6	95,5	
	Toplam	377	100,0	92 8	100,0	
Evlendiğinde eşler kızlık zararını önemsemeli midir?	Evet	218	57,1	65 8	73,0	
	Hayır	164	42,9	24 2	27,0	
	Toplam	382	100,0	90 0	100,0	

Tablo 3'te öğretmen adaylarının cinsel ilişki ile ilgili konulardaki tutum ve görüşlerinin cinsel deneyimlerine göre dağılımı görülmektedir. "Bir kadının cinsel ilişkiden keyif alması benim değerlerime göre uygun değildir" görüşüne cinsel deneyimi olduğunu belirten öğretmen adaylarının %92,3'ü, cinsel deneyimi olmadığını belirtenlerin ise %72,2'si katılmadığını ifade etmiştir. "Cinselliğin doğal bir ihtiyaç olması nedeni ile kadınlar, yasal olduğu ve kendilerine/başkalarına fiziksel, psikolojik, sosyal yönden zarar vermediği sürece, istediklerinde cinsel ilişkide bulunabilirler" görüşüne cinsel deneyim yaşayanların %43'ü, cinsel deneyim yaşamayanların ise %60,9'u katılmadığını belirtmiştir. Cinsel deneyim yaşama durumuna göre her iki görüşte de istatistiksel olarak fark bulunmuştur.

Evlilik öncesi erkeklerin cinsel ilişki kurmasını, cinsel deneyimi olanların %56,5'inin, cinsel deneyimi olmayanların ise %43,5'inin uygun bulduğu saptanmıştır. Evlilik öncesi kadınların cinsel ilişki kurmasını, cinsel deneyimi olanların %29,7'sinin, cinsel deneyimi olmayanların ise %4,5'inin uygun bulduğu tespit edilmiştir. "Evlendiğinde eşler kızlık zararını önemsemeli midir?" görüşünü cinsel deneyimli adayların %57,1'inin, cinsel deneyimi olmayanların ise %73'ünün desteklediği belirlenmiştir. İstatistiksel olarak da farkın anlamlı olduğu saptanmıştır. Ülkemizde evlilik öncesi ilişki yaygın olarak kızlar için uygun görülmemektedir (Çok, Gray, Ersever,2001). Bu çalışmada da cinsel deneyimi olmayanların çok azının kadınların evlilik öncesi cinsel ilişki kurmasını uygun görmesi, öğretmen adaylarının cinsellikle ilgili tutum ve görüşlerinin eğitimlerinden çok toplumsal kültürün etkisinde olduğunu düşündürmektedir. Öğretmen adaylarının cinsellik konusundaki sorumluluk ve riskleri bilerek ve cinsiyet değişkeninin etkisinde kalmayarak rehberlik etmelerinin öğrencilerine daha çok katkı sağlayacağı söylenebilir.

Sonuç ve Öneriler

Öğretmen adaylarının cinsellik konusundaki tutumlarının cinsiyet ve cinsel deneyimlerine göre incelenmesi amacı ile yapılan bu çalışmada sonuç ve öneriler aşağıda özetlenmiştir.

- Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesinde öğrenim gören 1407 öğretmen adayının katıldığı bu çalışmada kız öğretmen adayları cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar ile ilgili tutum ve görüşlerde istatistiksel olarak da anlamlılık yaratacak düzeyde doğru görüşler benimsemişlerdir.
- Evlilik öncesi erkeklerin cinsel ilişki kurmasını erkek öğretmen adayları daha çok uygun bulmuşlar, cinsellik konusunda konuşma ve kızlık zarının önemli olma durumunu da erkekler istatistiksel olarak da anlamlı olacak şekilde daha çok belirtmişlerdir.
- Cinsel deneyimi olan öğretmen adayları evlilik öncesinde kadınların ve erkeklerin cinsel ilişki kurmasının uygun olduğunu daha yüksek oranda, cinsel deneyimi olmayanlar ise evlendiğinde eşlerin kızlık zarını önemsemesi gerektiğini daha yüksek oranda ifade etmişlerdir.

Bu sonuçlar doğrultusunda; öğretmen adaylarının cinsellik ile ilgili konularda doğru tutum ve davranış geliştirmelerinin rastlantıya bırakılmayarak doğru yöntem ve yaklaşımlar ile eğitimde programlı hale getirilmesi, böylece ileriki yıllarda öğrencileri ile olan çalışmalarında bu konudaki görüş, tutum ve davranışlarının önemini kavramaları ve öğrencilerine rehberlik edecek bilgi ve beceriye sahip olmalarının sağlanması önerilebilir.

Kaynakça

- Arseven, A. D. (2001). Alan Araştırma Yöntemi. Ankara: Gündüz Eğitim Yayıncılık.
- Brown, R.T. (2000). Adolescent Sexuality At The Dawn Of The 21st Century. *Adolesc Med*, 11, 19-34.
- Bulut, A. Çokar, M. Eylen, B. Akalın, A. Gürşimşek, I. Hamurcu, H. Nalbant, H. Oksal, A. Ortaylı, N. (2003). Öğretmen Ve Öğretmen Adayları İçin Cinsel Sağlık Eğitimi. İstanbul: Uygun Matbaası.
- Çok, F. Gray, L.A. Ersever, H. (2001). Turkish University Students' Sexual Behavior, Knowledge, Attitudes And Perceptions Of Risk Related To HIV/AIDS. *Culture, Sexuality and Health*, 3, 81-99.
- Graber, J.A. Brooks-Gunn, J. Galen, B.R. (1998). Betwixt and Between Sexuality in The Context Of Adolescence Transitions; in: New Perspectives on Adolescent Risk Behavior. Jessor R (Ed.), Cambridge University Press, 270-307.
- Kaplan, H.I. Sadock, B.J. (2004). İnsan Cinselliği, Klinik Psikiyatri içinde, E. Abay (Çev Ed.) Ankara: Nobel Tıp Kitap. Ltd. Şti s:243-267.
- Karasar, N. (2002). Bilimsel Araştırma Yöntemi. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Lerner, R.M. Galambos, N.L. (1998). Adolescent Development: Challenges and Opportunities for Research, Programs and Policies. Annual. Review of Psychology, 49, 413-446.
- Marston, C. ve King, E. (2006). Factors That Shape Young People's Sexual Behaviour: A Systematic Review. *Lancet*, 368, 1581-1600.
- Orçun, E. Aras, Ş. Açık, R. (2003). Üniversiteli Gençlerin Cinsel Tutum Ve Davranışları. *Jinekoloji ve Obstetrik Dergisi*, 17(3), 169-174.
- Oswalt, S.B. Cameron, K.A. and Koob, J.J. (2005). Sexual Regret in College Students. *Archives of Sexual Behavior*, 34, 663-669.
- Ryan, G. (2000). Childhood Sexuality: A Decade Of Study. Part I: Research And Curriculum Development. *Child Abuse Negl*, 24, 33-48.
- Sağlık Bakanlığı Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü (2005). Cinsel Sağlık/Üreme Sağlığı. Ankara. ISBN 975-590-132-9.
- Yamamoto, K. (2006). Cross-Sectional Study On Attitudes Toward Sex And Sexual Behaviour Among Japanese College Students. *Journal of Physiological Anthropology*, 25, 221-227.
- Wellings, K. Collumbien, M. Slaymaker, E. Sing, S. Hodges, Z. Patel, D. Bagos, N. (2006). Sexual Behaviour in Context: A Global Perspective. *Lancet*, 368, 1706-1728.
- World Health Organization (1993). The Health of Young People; A Challenge and a Promise. Geneva.